I. 22.

22

DISPVTATIO IVRIDICA

De

APPELLATIONIBUS:

QUAM

D. O. M. A.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

SUB PRÆSIDIO

Ampliſſimi atque Conſultiſſimi

VIRI

DN. GEORGII- DAVIDIS LOCAMERI J.U.D. ET IN INCLYTA ARGENTORATENSIUM ACADEMIA PROFESSORIS Pandect. Ordinarii, Præceptoris & Fautoris ſui perpetim honorandi, colendi,

Publicè diſcutiendam proponit

FRIDERICUS TÜNCEL Miſnicus.

Ad diem Aprilis in Auditorio maiori.

ARGENTORATI

Typis CONRADI SCHER.

Anno M. DC. XXVII.

15

Magnifico, Nobili, & Ampliſſimo
VIRO,

DN. GABRIELI TüNCELIO

ICTO, SACRI PALATII COMITI & Sereniſſimo ac Potentiſſimo Electori Saxoniæ à Conſiliis primariis &c. Parenti ſuo, ſummâ obſervantiâ æternùm ſanctè venerando

Hoc ſtudiorum ſuorum pignus
DEBITÆ GRATITUDINIS ET OBSERVANTIÆ CONTESTANDÆ
cauſa

Ea, qua par eſt, animi devotione & reverentia

D. D. D.

F I L I U S:
Author & Reſpondens.

IN NOMINE S. SANCTAE ET INDIVIduæ Trinitatis.

De APPELLATIONIBVS

THESIS I.

QVia materiam de APPELLATIONIBVS cùm ANTIQVITATE (a), *tùm NECESSITATE & VTILITATE* (b) *inſigni cæteris ferè omnibus anteire, ac vel nulli, vel certè paucis cedere, judicio excellentiſſimorum Jureconſultorum, omniumq; dextrè judicantium deprehendi; Sanè eadem quoque ut digna complacuit, in qua tractanda aliquid laboris inſumerem.*

(a) Latiùs hoc deducunt Robert. Lancell. *tr. de Attentat. in præf. prim. part. nu. 60. uſq;* 93. Colleg. jur. Argent. *tit. de Appell. nu.* 5. Weſenb. *Parat. ff. d. Appell. n.* 6. Facit exemplum Moyſis *Exod. 18. v. 25. & ſeq.* Pauli Apoſtoli provocantis ad Cæſarem, *Act. 25. v. 10. Ariſtot. 2. polit. cap.* 8. (*aliis 6.*) Plat. 6. *de Legib.* Plutarch. *in Solone nu.* 11. (b) Hinc non illepidè à Curtio jun. *Conſ.* 163. *n.* 8. Theriaca vocatur contra malè judicantium venenum: Innocentiæ præſidium *c. cum ſpeciali 61. §. porrò. extr. de Appell. l. 17. ff. de Minorib.* Appellatorium juvamen, *Beſold. tr. de Appell. cap.* 1. ſpectatim quoque meliori de

nota & ideo commendandum, quod in pluribus repetitis cognitionibus multorumq; conſiliis & judiciis ventilata veritas nitidior appareat, ac ita in ſecunda, quam vocant, inſtantia, exercitatis jam negotiis pleniore veritatis ſubveniatur lumine, ut ait Imp. Juſtinian, *in l. per hanc 4. C. de tempor. & repar. Appell. l. 1. pr. ff. de Appell. arg. §. 14. de Confirm. ff.* Petr. Heig. *quæſt. iur. p. 1. quæſt. 10. nu. 8. & ſeq.*

II.

Manum verò antequam ad eandem propius admoveam, non abs re fore exiſtimo, ſi breviter MODVM TRACTATIONIS præmittam, qui talis eſto: Exordiar á capite, ipſa nimirum Appellationis Definitione, ſive potius deſcriptione: hanc ſequentur Perſonæ, quibus Appellare licet vel non: quas excipiet tempus circa Appellationem obſervandum; ulterius oſtendam quibuſnam in Cauſis procedat Appellatio & in quibus non: tum à quo & ad quem judicem Appellandum, quidq; utriuſq; ſit officium declarabo: ac deniq; effectum Appellationis ſubjiciam.

III.

Eſt itaq; APPELLATIO (a) *ad maiorẽ judicem* (b) *ratione gravaminis* (c), *vel jam illati vel inferendi* (d) *provocatio.*

(a) Huius voculæ, quã ſint diverſæ in jure noſtro acceptio-

ceptiones, videre eſt ex colleg. jur. Argent. *ſub tit. de Appell. n. 3.* ſicuti ibidem *ſubſequenti nu. 4.* diverſæ diverſorum quoq; definitiones recenſentur. *adde VVeſenbec. ff. eod. & Barn. Briſſon.* Quid mihi illa hoc loco ſignificet, ex ipſa definitione ſatis ſuperque conſtare puto. Utor autem verbo Appellationis & Provocationis (ut ut aliàs differentiâ non careant, unde & alterum loco generis hîc poſui, *Marant. p. 6. tit. de Appell. nu. 2. 6.*) promiſcuè, & hoc quidem authoritate Ulpiani *in l. 1. §. 1. 2. 3 l. ſcio quæſitum 3. §. fin. l illud ſciendum. 8. ff. h. t.* Modeſtini *l. præſes prov. 27. ff. de Re iud.* Hermogeniani *l. 27. ff. de Appell. l. ſi actor. 10. C. h. t. l. ſi cum. 2. C. quand. provoc. non eſt neceſ. l. ab executione. 5. C. quorum App. non recip.* De Synonymis & æquivalentibus videre licet apud Bocer. *part. 2. diſp. 34. th 3. & 4.* (b) De hoc vide infra th. 26. (c) vide inf. th. 7. (d) *l. 2. ff. de Appell. recipiend. & Dd. communiter.* Hic lectorē admonendum duco, quod, licet plerique Appellationem diſtinguant in Judicialem & extrajudicialem, ego tamen eam diſtinctionem non agnoſcam: eò, quòd poſterior ſpecies, impropriè Appellationis vocabulo inſigniatur, ut textus eſt expreſſus in *c. cum ſit Romana 5. extr. de Appell.* Comprobatur Mynſing. *4. obſer. 43. verſ quid autem, & verſ ult.* itemque Gailio. *1. obſerv. 120. num. 1. & 4.*

IV.

De PERSONIS, quæ beneficio hocce uti poſſunt, dico, quod ſententiam latam impugnare, naturali ratione omnibus in judicio gravatis indiſtinctè: (a) Iure verò Civili & Canonico omnibus, quib. ſpeciali ratione non eſt ademptum, (b) permittatur; ſive nomine proprio, ſive alieno (c) agant.

(a) *l. Imperator 25. ff. de Appell. l. 15. in fin. eod. l. 30. C. eod. c. omnis oppreſſus, c. ideo 2. quaſt. 6. ord. Cam. part. 2. t. 28. §. 1. arg. l. 3. ff. de Iuſt. Iur. l. 1. §. vim vi 27. ff. de vi & vi arm.* ſive revera gravati ſint, ſive probabiliter ſaltem ſe gravatos opinentur. *l. Appellanti. 13 §. 1. ff. h. t.* unde commune auxilium dicitur *in l. 3. §. 1. ff. ratam rem hab.* nec ſtatuto, nec conſuetudine, nec præſcriptione niſi immemorialis temporis aufferri poteſt. *l omnes populi. 9. ff. de I. & I. & ibi Dd. c. venientes 19. extr. de Iurejur. Gail. lib. 1. obſ. 135. nu. 12. Bart. in d. l. 9. nu. 24.* ubi ſubjicit rationem, quod nimirum talia ſtatuta defenſionem auferant. Poteſt tamen limitari, adeò, ut appellans cautionem præſtet de non malitioſè Appellando *Mynſ. 3. obſ. 57. pr.* cuius exempla habentur in Ordinat. judicii Provincialis Mogunt. item in Republ. Argentoratenſi *Obrecht tr. de Iurament. Calumn. c 8. n. 12.* (b) Sic non eſt arcendus *Excommunicatus c. cum inter 5. c. dilecta. 10. c. 11. c. ultim. extr. de Except.* & quidem à ſententia excommunicationis provocans *c. cum contingat. 36. extr. de offic. judic. deleg. c. per tuas 4. extr. de ſentent. excommun.* Et, qui huic ferè æquiparatur, *Bannitus*, ſ. proſcriptus, *Prajud. Cam. addit. tom. 2. Symphor. tit. Appellans & Appellatus. §. 2.* *Minor* etiāſi curatorē habeat, *arg. §. 2. verſ. at ex contrario Inſt. quib. alie. lic. §. pupillus 9. Inſt. de inutil. Stip. l. ex conſenſu 23. §. 2. ff. h. t. Beſold. tract. de Appell. c. 5. n. 4. & 5.* *Nominatus aut vocatus ad munus aliquod publicum*, Tutelæ v. c. vel ipſius Reip. *l. 1. §. 1. 2. ff. quando Appell. l. 16. ff. de Excuſat. tut. l. 1. pr. & §. 1 ff. de vacat. & recuſat. muner. l. 4. Cod. h t.* Arcendus autem eſt *Servus* cùm ſuo tùm Domini nomine appellaturus *l. ult in pr. l. ſervi 15. ff. h. t.* *Contumaciter abſens* & in abſentia damnatus, ita tamen ut negotiū priùs ſummatim examinatum fuerit *l 1. l. abſtinendum 4. C. quorum Appell. non recip. l & poſt 73. §. fin. ff. de Iudiciis, Schrader. tr. Feud. p. 9. cap. 7. nu. 110.* & hoc ſi citatus ſit contumax in nō veniendo *Bachov. in anim-*

adverſ.

madverſ. ad Treütl.h. Diſp. th. 3. lit. D. E. verbo contumaces. Excipe Ruſticos, Mulieres & Minores. Is *qui beneficio huic renunciavit pacto. l. 1. § 3. ff. à quib. appell. non lic. l. ult. §. fin. C. de temp. Appell. Ang. Conſ.* 187. ſive tacitè ſive expreſsè. *vide inf. th 6. hic in fine explicat.* Et ſi qui ſunt id genus alii. (c) ut, *Procurator l invitus 17. C. de Procurat.* fuſius Beſold. *tr. de Appell. cap. 5. à num. 46. uſq; 59. Negotiorum geſtor l. 1. pr ff. de Appell. recip. Tutor & Curator* nomine pupillorum & minorum *l. 1. §. 13. ff. quando Appelland. l. 20. §. 1. l. 24. l. 27. ff. de Appellat.*

V.

Vlterius & hoc beneficio uti poſſunt ij, quorum (licet directò contra ipſos non ſit pronunciatum, tamen) INTEREST.

l. 1. prin. ff. de Appell. recip. l. ſi Procuratoris 2. §. 1. & §. fin. ff. quando Appelland. l. ab Executore 4. §. alio 2. §. 3. 4. fac. l. à ſententia 5. pr. §. 2. l. ſi perluſorio 14. ff. de Appell. Nov. 23. cap 1. ratio eſt in fine *l. 2. ff. quand. Appelland. Gail. 1. obſ. 122.* Qua ratione auditur appellans à ſententia lata in eum qui ad ſupplicium trahitur, etiamſi ipſemet condemnatus contradicat Appellationi, & ſententiæ parere paratus ſit. *textus eſt in l. non tantum. 6. ff. de Appell.* ubi una ſubjicitur ratio, nimirum: humanitas; id quod & habetur *in l. addictos 29. C. h. t.* & alia redditur ratio *in l. 7. ff. de ſerv. export. c. 5. verſ. proximos diſt. 2. de Pœnit. Proverb. 24. v. 11.* Et hinc notat Rebuff. *in proœm. conſt. nu. 100.* in Gallia non admitti renunciationes appellationum. ideo, quod perire volens non ſit audiendus: adde rationem *l. liber homo 13. prin. ff. ad L. Aquil.* *Pater* ſi filius in poteſtate eius conſtitutus appellare neglexerit, poſtquam ex libertinitate in ingenuitatem ſe defendens ſuccubuerit; tunc enim parentis reve-

ra

ra intereſt *l. ſi procuratoris 2. §. 2. ff. quando appelland. l 1. pr ff. de liberali Cauſ.* ubi expreſſa hæc verba habentur: Semper parentis intereſt filium ſervitutem non ſubire. *§. fin. Inſtit. de Noxal. act.* *Mater*, ut ut perſona aliàs ad alium defendendum inhabilis, à ſententia contra filium lata, provocans *l. 1. §. 1. ff. de Appell. recip.* *Sanguine junctus in ſpecie l. ſi procuratoris 2. §. ſi pro eo 3. ff. quand. Appell.* Maritus in bonis uxoris Receptitiis, ſine ſpeciali mandato, cum cautione tamen de rato, *argum. l. maritus 21. C. de Procurat. & ibi Bart.* in Dotalib. & Paraphernalibus nō ſolùm ſine ſpeciali mandato, ſed etiam ſine cautione de rato. *l. dotis 7. §. 3. ff. de Iur. dot. l. ſi mulier 11. Cod. de pact. convent. Mynſing. cent. 3. obſerv. 53. Gail. lib. 1. obſerv. 133.* *Epiſcopus, Abbas, Capitulū, Civitas, Dominus*, pro clericis Civibus, Vaſallis & ſubjectis, quin & quilibet civis pro Republica appellare cupiens. *Gail. lib. 1. obſerv. 125. Specul. de Appellat. §. 1. n. 15.* *Is, qui per procuratorem expertus victus eſt l. ab executore 4. §. alio. ff. de Appellat.* *Fidejuſſor l. à ſententia 5. pr. h. t.* plura exempla collecta reperies in Colleg. Jur. Argent. *tit. de Appellat. num. 9.*

VI.

TEMPORIS, ad quod in Appellationibus reſpiciendum eſt, tria ſeſe offerunt intervalla: primum eſt DECENDIVM (2) *intra quod, qui iuſtè vult appellare, interponat appellationem oportet: alterum TRIGINTA DIEBVS includitur, qui appellanti ad petendos*

dos Apoſtolos (b) *conceduntur: tertium PRÆSENTATIONI APPELLATIONIS* (c) *deputatum eſt.*

(a) Aliàs dicitur Fatale interponendæ Appellationis, quod in decem dies demum eſt redactũ à Juſtiniano. *Nov. 23. c.1.* & comprobatum à Pontifice *c. anteriorum 2.q.6.c.Romana 3. v. ſi verò. extr. de Appell. in 6.* Hoc adeò ſtrictè obſervatur, ut nec compromiſſione partium, nec à judice prorogari poſſit. *Ord. cam. p. 2. tit. 29.* §. So ſollen auch. *Gail. 1. obſerv. 139. nu. 6.* Currit de momento in momentum *Gail. d. obſ. nu. 5.* Momentum verò etiam pro hora accipi probat *l. 3. §. minorem 3. ff. de Minorib.* & quoque hoc in loco accipiendum contendit Govæan. *1. lect. var. cap. 10. in fin.* cui non exiguæ autoritatis viri repugnant. Currit idem, ſicut & reliqua Appellationis tempora, Militibus, ut ut aliàs à juris regulis & rigore exemptis. *l. qui ſuſpectum 20. §. 2. ff. h. t.* Nulli, in gravamine ſucceſſorio & cauſam continuam habente, quale eſt incarceratio, ibi namq; ſemper appellatur *Marant. de Appell. nu. 216. Mind. 1. conſ. 8. ſect. fin.* Nec item pauperibus, niſi quando viva tantùm voce appellandum, nullaq; pecunia impendenda eſt *Gail. 1. obſer. 142. nu. 3.* Computantur hi decem dies à die latæ ſententiæ, ſi in judicio, cum ſententia promulgaretur, præſens fuerit, qui ea gravatur *l. 1. §. 5. ff. quando Appelland.* Sin abſens, computatio dierum à tempore ſcientiæ facienda erit *l. 1. §. ult. ff eod.* Idq; ita obtinet, quando ipſe dominus ſive principalis egerit: quando per Procuratorem defenſus fuerit, nec ille provocavit, difficile eſt, ut poſtmodum audiatur principalis: quod enim quis per alium facit, idem eſt ac ſi ipſe feciſſet, niſi ille mandati limites excedat. *l. 1. §. fin. ff. quando Appelland.* Attamen, ne quicquam in præjudicium tertii inducatur, ſuccurritur ipſi Domino (ſi actione mandati id fieri nequit *l. ſi procurator. 10. Cod. de Procurat.*) reſtitutione in integrum: quod communiter obſervari dicit Hartm. Piſtor. *1. quaſt. 36. Rol. à*

valle. Conſ. 91. nu. 7. ad finem uſq; vol. 4. (b) *l. un ff. de libell. dimiſſor. l. judicib. 24. C. de Appell.* Hi niſi intra hoc tempus petantur, de jure communi Appellationi renunciatum, eaque deſerta reputatur *c. ab eo. 6. de Appell. in 6.* Incipiunt currere hi triginta dies à tempore interpoſitæ Appellationis *per Nov. 126. c. 3.* qua correcta videtur *l. judicib. 24. C. de Appell.* & currit quoq; de momento in momentum. De ordinatione tamen Cameræ Imp. huiuſmodi intra prædictum tempus Apoſtolos petendi neceſſitas Appellanti non incumbit. *Ord. Cam. part. 2. tit. 30. §. 1. Mynſing. cent. 3. obſerv. 22. num. 4.* quod licet in jure Saxonico Landrecht. *lib. 2. artic. 12.* etiam ita conſtitutum reperiatur, hodiè tamen non amplius obſervatur. De Apoſtolis, eorundemq; ſpeciebus, videat. Beuther. *tr. de Appell. temp. 1. cap. ult. Colleg. Iurid. Argent. lib. 49. tit. 5. num. 5. Boſold. tr. de Appellationibus cap. 8. nu. 15. & ſeqq.* (c) Hoc pendet ex arbitrio judicis à quo, qui id non minuere tantùm ſed & prorogare poteſt *c. perſonas. 4. c. oblata. 57. extr. de Appellat.* modò fatalia legis, quæ ex ordinatione Cameræ ſex menſium cancellis clauduntur non excedat. *Ord. Cam. p. 2. tit. 3. prin. & §.* Und alſo in einem oder andern fall. *Gail. 1. obſ. 140. nu. 3. Mynſing. cent. 1. obſerv. 31.* Exceptâ tamen in judiciis Auſträgarum cauſa ſpolii, cui introducendæ tres ſolummodo menſes præfixi ſunt *Ord. Cam. p. 2. tit. 8. §.* wo aber der beklagte. Quomodo verò introducenda ſit Appellatio explicat Beuther. *tr. de Appellat. temp. 2. cap. 2. per tot.* Quartum quoque olim tempus in Appellatione attendebatur, quod dicebatur proſequēdæ (aliis terminandæ) Appellationis, & circumſcribebatur Anno, aut ex gravi juſtaq; cauſa Biennio, *c. cum ſit 5. extr. de Appell. Auth. ei qui, Auth. ſi tamen C. de tempor. Appell.* In camera erat triennale *Gail. 1. obſervat. 141.* verum cum neutrum ampliùs ita reſpiciatur, per ea quæ tradunt *Gail. d. obſerv. & Mynſing. cent. 6. obſerv. 12.* neeque etiam in foro Saxonico *Reinh. p. 4. differ. 46.* omitto illud. Cæterùm reſtitui poſſe, & quomodo, Fatalia lapſa, videre eſt apud *Gail. lib. 1. obſerv. 143.* Quod

ſi quis

ſi quis prædicta hæc tempora præterlabi paſſus ſit (niſi fuerit pauper *l ſi procuratorem 8. §. quod & 8. ff. Mandati. Gail. 1. obſervat. 142. num. 1. & ſeq. Mynſing. cent. 4. obſerv. 97.*) *deſerta Appellatio* creditur *l. ſi contra 8. l. quoniam. 18. Cod. de Appellat.* adeoque prior ſententia in rem judicatam tranſit, executionique mandari poteſt, etiam non expectata pronunciatione ſuper deſertione, judicis à quo *Papon. Recueil de arreſts lib. 10. tit. 6. arreſt. 5.* paria enim ſunt prorſus non appellare & appellationem deſerere. *Ord. Cam. part. 2. tit. 30. §.* vnd ſo alſo in einem *Roding. 1. tit. 3. in com.*

VII.

CAUSARUM porrò, in quibus permiſſa eſt Appellatio, cum tantus ſit numerus, ut vix ac ne vix quidem ſingulæ recenſeri queant, eas ſub generali quadam regula relinquam; reliquarum, quæ nimirum ſunt ex genere prohibitarum, inſigniores ſaltem relaturus.

Hîc prius in genere notandum I. Jure canonum à quovis gravamine appellari poſſe *c. cordi. 1. extr. de Appell. in 6. c. ſuper eo 12. ext. de Appell. c. eum qui 2. de Dolo & Contum. in 6. Gail. 1. obſerv. 129.* modò cauſa probabilis adferatur. *c. ut debitus 59. ext. de Appell.* Jure verò Civili non niſi ab eo, quod per definitivam *t. t. ff. & C. de Appell. l. 2. C. de Epiſcopali aud.* vel eius vim habentem ſententiam infertur *l. ante ſententiam 2. ff. de Appell. recipiend.* & quod per appellationem tolli aut corrigi nequeat: Verb. cau. ſi ad carcerem quis rapi, vel quæſtioni ſubmitti juſſus fuerit *l. 2.* ff. *de Appellat. recipiend.* Et ſi quidem ab Interlocutoria appelletur, canones volunt, ut fiat in ſcriptis, cum inſertione gravaminis *c. ut debitus 59. extr. de Appell. c. 1. in 6. eod.* (id quod in praxi obſervatur *Ord. cam. p. 2. tit. 29. §.* wo

aber von ꝛc.) huiuſque cauſæ, ſicut & nominis tam Appellati quàm Appellantis, itemq; utriuſque judicis: quæ aliàs quoq; omnium libellorum Appellatoriorum communia requiſita ſunt *l. 1. §. ult. D. h. t. Gail. lib. 1. obſerv. 123. n. 5.* A definitiva, poteſt tàm de jure civili quam canonico etiam viva voce appellari *l. ſed ſi apud 2. l. à ſententia 5. §. fin. de Appellat. Mynſing. cent. 3. obſerv. 15. nu. 2. & 5.* & quidem vel unico hoc verbo: APPELLO, *d. l. 2. & l. 5. ff. h. t.* modò tamen fiat in continenti, judice adhuc pro tribunali ſedente, quod vocant: *apud acta* Mit lebendiger Stimme/ auff vnverwantem Fuß/ im fußſtapffen *Termin. proceſſ. cap. 230. nu. 38. Rosbach. in proceſſ. tit. de Appellat. 73. num.* 11. Quod ſi verò à Definitiva ex intervallo debito interponatur appellatio, antea dicta æquè locum habent & omnino habere debent, niſi quod cauſam gravaminis exprimere non ſit neceſſum. *Mynſ. d. l.* Factâ porrò ſic quacunque appellatione, Notario, præſentibus duobus teſtibus, appellationis ſchedula exhibeatur, inſtrumento, cuius requiſita undecim recenſet Beuther. *in tr. de Appell. temp.* 1. *cap.* 9. inſeratur *Mynſ. cent. 4. obſerv. 45. Dan. Moller. ad conſtit. Saxon. conſt. 20. n. 1. & ſeqq* & inſtrumentum judici à quo inſinuetur, ſi eius copia haberi poteſt; quod ſi non, appellatio quidem nihilominus recipitur, ſed tamen appellans, hoc modo inſiuuatione neglecta, in eo periculo eſt, ut judex hic ad inſtantiam partis appellatæ rem judicatam executioni tradat. *Ord. Cam. p. 2. t. 29. §.* Item/ ſo ſoll einem jeden. Judici ad quem quoque una cum ſupplicatione inſtrumentum illud eſt exhibendum: ſi tamen viva voce appellatum fuerit, tunc ſufficit tenorem ſententiæ à qua, vel copiam eius ſimul produci, ſupplicante pro juſtifiatione formalium ad acta producenda ſeſe referente. *Chriſt. Suanman. proc. cam. lib. 2. cap. 1. nu.* 14. In Camera & Foro Saxonico Appellatio coram Notario & teſtibus facta ſine inſinuatione valet *Mynſ. 4. obſerv. 44. Conſtit. Elect. Auguſti p. 1. conſt. 20.* reliquum procedendi modum, cum huius loci & inſtituti mei non ſit, ex aliis petere licet: habet

bet aliquid Beuther. *tr. de Appellat. temp. 3. cap.* 1. Beſold. *tr. de Appell. cap. 8. n. 15. & ſeqq.* II. Gravamen inferri vel culpa judicis, iniuſtam ſententiam pronunciando, vel culpa partis propria. *Beut. d. tr. temp. 1. cap. 2.* III. Poſſe appellari vel à tota ſententia, vel à certo articulo eius, ſi diverſa capitula contineat, *l. etiamſi 29. §. 1. ff. de Minorib.*

VIII.

REGULARITER itaq; cauſæ in quibus appellare expreßè non eſt prohibitum, ſunt omnes, ſive maiores, ſive minores (a), ſive criminales, ſive civiles (b).

(a) *l. & in maiorib. 20. l. addictos 29. l. 30. C. de Appellat. l. non tantum 6. ff. eod. c. de appellationib. 11. extr. h. tit.* Exempla plura recenſentur *in colleg. jur. Argent. tit. de appellat. nu.* 11.

(b) *per ll. dd.* Inveterata tamen conſuetudine pleriſq; in locis Germaniæ contrarium in criminalib. obſervatur. *Cothman. volum.* 1. *Reſp. 16. fac. Receſſ. Imp. de Anno* 1530. §. Item als jetz jetzliche zeit hero von peinlichen ſachen *Ord. Cam. p. 2. tit. 28.* §. Item nach dem auch. Sächſiſch Landrecht *lib. 1. art. 12.* pœnæ etenim certæ ſunt, nec condemnantur, niſi argumentis evidentiſſimis convicti, teſtibus ſuperati, aut propria voce inſuper confeſſi fuerint. Dixi in pleriſque locis Germaniæ, nam, quod non in omnibus, latiùs probat Erneſt. Cothman. allegato loco; & facit quod in Lotharingiæ nonnullis locis, etiam ab ipſa definitiva in criminali cauſa lata, provocatio rejiciatur, in aliis rurſum eiuſdem provinciæ admittatur. *Petr. Gregor. Tholoſ. tr. de appell. lib. 2. c. 8. nu. 5.* Verùm ſuper nullitate proceſſus citatio in criminalib. contra judicem criminalem nihilominus in camera obtineri poteſt *Ordin. Cam. d. l. Gail. 1. obſ. 1. nu. 28. & lib. 1. de pace publica cap. 20. nu 36. & 37.* quemadmodum & juriſdictio Cameræ in cauſis criminalibus

fundata eſt, quo ad perſonas Camerales *Ord. Cam. p. 1. cap. 50. §. ult.* ubi & obiter noto, nullum patere aditum ad Cameram in cauſis matrimonialib. merè ſpiritualibus, niſi vel ex cauſa nullitatis agatur, *Auth. Deciſ. ſ. prajud. Cameral. verb. matrimonium, verſic. in cauſis. Roding. Pandect. Cameral. 1. tit. 29. & tit. 31.* vel brachium ſeculare imploretur *Gail. 1. obſ. 115. num. 1. & ſeqq.* In Ducatu Mediolanenſi, itemq; in tota Flandria, ut & in Magna Curia Neapolitana Appellationem in Criminalibus nullum prorſus locum habere, docent Jul. Clar. § *fin. quæſt. 94. nu. 3.* Damhuder. *pract. Crim. c. 15. nu. 26. & c. 149. num. 2. 4.* Capyc. *deciſ. 137. nu. 17.*

X.

Alterius autem generis cauſarum ſunt primò *eæ, quæ ab Imperatore in l. obſervare 2. C. quorum Appellationes non recipiuntur, enumerantur: ob earum enim aliquam, aut etiam (ſecundum veriorem ſententiam) ſimilem, qui eſt damnatus, vel quia convictus & ſimul confeſſus eſt, vel confeſſus tantùm* [a], *ſi appellat non auditur: niſi juſtam aliquam appellationis ſuæ cauſam adferat.*

(a) quod quidem in civilibus tantùm admittit Treutlerus *Diſp. ult. th. 3. lit. F.* Sed ei refragatur textus in *cap. 3. § ſi autem de Appellat. in 6.*

X.

Cenſentur deinde *Appellationis beneficio indigni, omnes qui ſunt damnati propter crimen*

hæreſis

hæreſis [a], *vel falſæ monetæ* [b], *vel raptus virginum* [c], *vel vis Publicæ* [d], *vel læſæ Majeſtatis* [e], *vel Simoniæ* [f], *&c. ſicut & ij quos ſtatim puniri publicè intereſt* [g], *item officialis ob crimen aliquod damnatus.* [h]

(a) *c. ut inquiſitionis* 18. *de Hæretic. in 6.* quod benè conſtitutum dicit Covarruv. *pract. quæſt.* 23. *nu.* 4. *ad fin.* improbat autem Bald. *in l.* 3. *C. de ſumma Trinit.* (b) Si reus huius criminis ſit privatus *l.* 1. *verſ. appellandi C. de falſ. monet.* hoc tamen in Gallia non obſervari ibid. not. Gothofr. (c) *l. un. verſ. quibus etſi Appellare C. de Raptu virg.* (d) *l. quoniam* 6. *C. ad L. Jul de vi public.* quo verò in caſu hæc locum habeant, & quomodo limitanda ſint ex ipſius textus inſpectione clariùs apparebit. (e) Ob atrocitatem huius delicti *per l.* 16. *ff. de Appellat. ubi Alexand. in addit. ad eandem Marant. tit. de Appellat. part.* 6. *num.* 297. *fac. l.* 5. *C. ad L. Jul. Majeſtat.* (f) *c. reperiuntur* 7. *c. Petrus Simoni* 19. *& ſeqq.* 20. 21. 22. *C.* 1. *quæſt.* 1. (g) ut ſunt inſignes latrones, ſeditionum concitatores, duces factionum &c. *l. Conſtitutiones* 16. *ff. de Appellat. l. abſtinentia.* 4. *Cod. quorum appellat. non recipiunt. c. cum Romana* 5. *§. fin. extr. de Appellat. l. ſi quis* 6. *§. quid tamen* 9. *ff. de Injuſto rumpt. & irrit.* ubi rationem addit Ulpianus: Præveniendi, nimirum, periculi, & in cap. *ad noſtram* 3. *extr. h. t.* inquit Pontifex: *Remedium Appellationis non ideo eſt inventum, ut alicui debeat in ſua nequitia patrocinium exhibere*; adde *l. item.* 15. *§.* 26. *hoc edictum. ff. de injur. Cic. Catil.* 1. *prin.* In Francia tamen convictorum, confeſſorum &c. in omnibus criminibus admittuntur Appellat. *Rebuff. tom.* 3. *ad conſtit. Regias. v. de Appellat. artic.* 7. *Concl.* 1. *nu.* 12. è contra apud Venetos Decemviri poteſtatem habent quemcunq; civium ſine provocatione puniendi *Machiav.* 1. *diſp. cap.* 49.

Impe-

Impedit, tertio, *& Appellationem nonnunquam litis æſtimatio.*

Sic in Camera Imperiali cauſa non recipitur niſi ſumma litis excedat 300. flor. quod jure noviſſimo ita conſtitutum eſt Abſcheid deß Deputation tags zu Speyer *Anno* 1600. §. wiewol nun auch ꝛc. ubi aucta & duplicata fuit ſumma antiqua *Receſſ. de Anno* 1570. *& Ord. Cam. p.* 2 *tit.* 28. *d.* §. *Gail. lib.* 1. *obſerv.* 123. *nu.* 1. rationem reddunt *l. quidam* 21. *ff. de reb cred. l. properandum* 13. *l. apertiſſimi* 16. *C. de judiciis.* partim ne ſumptus in litem fortè expendendi, exhauriant & ſuperent eam, partim ne Princeps ſummus & Camera Imperii propter levem & exiguam quantitatem inquietentur, partim ne lites prolongentur, partim verò tandem ne hominum nequitiæ nimium indulgeatur, dum ſcilicet ditior & qui de cauſa deſperat egeno ſpem cum re aufferat. *Receſſ. Imp. de Anno* 1570. *Spira* §. Als wir dann ꝛc. *cum ſeq.* Huius quoq; veſtigia habemus in Jure Juſtinianæo, utpote, *Novell.* 23. *cap.* 3. *Nov.* 27. *c.* 2. *Nov.* 69. *cap.* 1. Attamen ad hanc ſummam adſtrictus non eſt Privatus, qui Juriſdictioni Cameræ *immediatè* ſuppoſitum convenire neceſſum habet *præjud. Cam. tit. cauſæ ſumma quæ in Camera &c. fol.* 66. nec ſunt adſtrictæ *Cauſæ Piæ*, ſtudia ſeu cultū Dei ſpectantes, hæc enim ubiq; ſunt extra leges *Beuther. tr. de Appell. temp.* 1. *c.* 5. nec reſtringuntur ad hanc ſummam *reditus annui, Jura, juriſdictiones & cauſæ injuriarum Ord. Cam. p.* 2. *tit.* 28. §. vnd ſonderlich ꝛc. *Gail.* 1. *obſerv.* 123, *n.* 5. 6. *vide infr. th.* 21, *lit. C. & G, th.* 22, *lit. A. & D.*

Quod

XII.

Quod quartò *ad cauſam poſſeßionis* (a) *attinet, illa mirificè præſtantißimorum Jureconſultorum ingenia in utramq; partem exercuit; mihi placet eorum opinio, qui eam eo loco, quo & præcedentes, collocant* (b).

(a) Momentaneæ, accipe, quam alii Poſſeſſorium ſummarium, item, Recredentiam, *Vulteius ad §. tertia diviſio Inſt. de Interd.* alii ſummariiſſimum; Hiſpani, Interim; Galli, caſum novitatis; Germani, Proviſionale decretum nominant *Grav lib. 1. concl. practic. cam. Imp. concl. 7. nu. 1.* (b) Modò tamen per huiuſmodi ſententiam illatum gravamen in petitorio reparari poſſit, *Grav. d. l. nu. 8. conſ. 2.* nec alia ſubſit cauſa quæ Appellationi viam aperiat. Rationem eleganter explicat *Beſold. in tr. de Appell. cap. 7. nu.* 88. Aliter res ſe habet de Jure canonum, quippe ex quo ab omni gravamine provocari poſſe *ſupra th. 3. lit. c.* dixi, & quoq; de Jure Civili in poſſeſſorio plenario. *Gail. d. l. & obſerv. 147.*

XIII.

Agens quintò *cauſam contra Principem vel Fiſcum, eâq; cadens, amittit beneficium Appellationis,*

l. 4. l. ult. C. quorum Appell. non recip. niſi appareat eum manifeſtè convictum non eſſe, ſcilicet in cauſa Fiſci *l. quoniam 18. & l. lata, 22. C. de Appell. pro ut has leges invicem conciliat gloſſ. & approbant conciliationem Dd.* hoc verò omninò ſaltem accipiendum de damno vitando; de Principe vide *th. 20. lit. B.* Is enim eſt qui provocatur *l. 1. §. 1. à quib. app. non lic.*

XIV.

Quotieſcunq; ſexto ſententia alicui exequenda mandatur, licet ab ipſa ſententia benè (a), *tamen ab executione appellari non poteſt* (b).

(a) dixi ſupra *theſi* 4. (b) *l. ab executore. 4. pr. & ibi Gothofred. ff. h. t l. 5. C. quorum appellat non recip. l. quoniam 21. C. de Appellat.* niſi Executor limites mandati ſui exceſſerit *d. l. 5. C. quorum appell. non recip. cap. ſuper 27. §. verum. extr. de offic. & poteſt. Iudic. deleg.* vel in malè interpretando ſententiam vel in ipſa executione excedendo: aut niſi tertius quiſpiam intervenerit.

XV.

Deficit ſeptimò *Appellatio in cauſa, quæ à Principe alicui, remotâ appellatione definienda committitur.*

l. 1. §. interdum. 4. ff. à quib. appell. non lic. quod Princeps & Papa, cæteriq; ſuperiorem non recognoſcentes facere poſſunt. *Bart. ad d. l. 1. § fin. c. paſtoralis, 53, & ibi gloſſ. extr. de appellat.* Idque non tam quod Principi liceat appellationem tollere, quam quod velit hac ratione modum imponere litibus *Marant. de Appell. n. 336.* quouſque tamen ſe clauſula hæc extendat tradit Beuther, *tr. de Appell. temp. 1. cap. 7. §. A delegatis quoq; Iudicib.* Exemplo eſſe poteſt Camera Reipubl. Argentorat. Dnn. Tredecimvirorum *Beuther. d. l. §. ſeq.* videatur & Treütler. *vol. 2. diſp. ult. th. 4. lit. B.*

XVI.

Itemq; octavò *appellationem tertiam reſpuit ſententia & fruſtratur, à qua jam bis appellatum fuit.*

l. un

l. un. C. ne lic. in una eademq; cauſ. Nov. 82. c. 5. c ſua nobis 65. extr. de Appellat. Petr. Frid. Mondan. *lib. 2. cap. 27. ſect. 6. verſ. ſimiliter cautum etiam &c.* ratio hæc eſſe videtur, ne quod ad remedium repertum eſt innocentibus, aſylum quodammodo fiat criminoſis: & tùm, quia non probabile eſt, toties judices à recto declinare. In Camera tamen Imperiali pro amplianda Juriſdictione Imperii, & ne fraus eidem fiat, dum ſcilicet inferior judex tres inſtantias nullo negotio facere, & ſupremi tribunalis juriſdictionem ſic eludere poſſet, etiam tertia & quarta, ſi res poſtulet, Appellatio recipitur *Gail. lib. 1. obſerv. 72. num. 3.*

XVII.

Is nonò *qui in cauſa obtinet, ſi de eo velit appellare, quod victus in expenſas non fuerat ſibi condemnatus, vel quòd tempus ad ſolvendum judicatum petierat, non auditur.*

Textus eſt in *l. omnem. 10. Cod. quand. provoc. non eſt neceſſ.* Beuth. *tr. de Appell. temp. 1. cap. 5.*

XVIII.

Ceſſat decimò *beneficium Appellationis in cauſa quæ per juramentum vel delatum vel relatum* (a), *per tranſactionem* (b) *itemq; per ſortem* (c), *terminata eſt.*

(a) *l. generaliter 12. §. ſed juramento 1. C. de Reb. credit.* ubi & rationem vide: quod tamen quouſque verum ſit explicat Beuther. *tr. de Appell. temp. 1. cap. 5.* (b) Hæc namque vim juramenti & rei judicatæ habet, adeoq; ad exceptiones litis finitæ, quæ reſuſcitari non debet, referenda eſt *l. ult. §. fin. C. de temporib. Appellat. c. de his extr. de Accuſat.* licet hodiè in

praxi tacitè hoc modo Appellationi renunciatum, ob inſigne, quod vertitur, periculum, non cenſeatur. *Salic. & VVeſenb. ad l. 4. C. de pact.* (c) Marant. *de Appellat. n. 257. & ſeq.* rationem reddit Bald. *ad l. fin. prin. C. commun. de legat. quia*, inquit, *fortuna, utpote cui res committitur, non habet ſuperiorem, eiusq; dux eſt* DEUS: & D. Auguſtin. *in Pſalm. Sors eſt res in dubitatione humana divinam indicans voluntatem*: latius Beſold. *tr. de Appell. cap. 7. n. 99. & 100.*

XIX.

Omnis denique *appellatio in factis & debitis, notoriis & liquidis* (a), *item de facto proprio ſive actu quem ipſemet quis procuravit aut approbavit* (b), *nec non ab eo quod maior pars fecit* (c) *fruſtranea eſt.*

(a) *c. cum Romana 5. §. fin. c. 13. c. 14. c. 32. extr. de Appell. Clar. quaſt. 9. §. fin. Panorm. ad c. ad noſtram leg. 3. n. 4. extr. de jurejur.* quod tamen ita limitandum putat Jul. Clar. *quaſt. 94. § fin. circa fin.* niſi cauſam probabilem inſerat Appellationi. (b) *l. generaliter 12. C. de reb. cred. c. quod ſemel de R. I. in 6. Marant. de Appellat. n. 317.* (c) *c. 1. extr. de his quæ fiunt à maior. part. &c.* Et in dictis his cauſis omnibus Appellatio ad minimum tantam vim non habet, ut effectum ſententiæ, in prima inſtantia latæ, impediri queat.

XX.

Deveniamus jam ad JUDICES à QUO & AD QUEM appelletur. *De JUDICE à QVO primò in genere dico, ab omni ſuperiorem non recognoſcente* (a), *deinde in ſpecie à ſummo*

mo Principe (b), *à S. Sancto Concilio legitimè congregato* (c), *à Pontifice max.* (d) *& antiquitus à Senatu Romano* (e), *appellari minimè poſſe potuiſſeve.*

(a) V.C. Rebuſpubl. Venetorum, Statuum confœderatorum Belgiæ, & Helvetiorum: videri poteſt Beſold. *tr. de Appellat. cap. 2. à nu. 55. uſq. n. 62.* (b) *l. 1. §. 1. ff. à quib. Appellar. non lic.* etiamſi in propria cauſa pronunciaſſet. *arg. l. & hoc Tiberius 41. ff. de Hered. inſtit. & Dd. in l. un. C. ne quis in ſua cauſ. judic.* Hodiè certo modo coram Electore Palatino Imperatores conveniri poſſunt *per Aur. Bull tit. 5. §. fin.* Quandò verò Electores Palatinus & Saxo tempore Interregni ſ. vicariatus, *per conſtitutionem Aur. Bull.* loco ſunt Imperatoris, conſequens eſt, nec ab his provocandum, cùm ipſe recens Electus & Coronatus Imperator omnia eorum judicata, capitulatione rata habeat. *Anton. Col. de jur. Imp. Germ. concl. 33. artic. 37.* Idem obtinet in Regibus extraneis, Galliæ, Hiſpaniæ, Angliæ, Poloniæ, &c. niſi quod Regi Galliæ Parlamentum jus dicere ſcribat Papon. *2. Notar. c. diviſion de l'ordre de plaider fol.* 23. nec non in Anglia ferè eodem modo res ſeſe habeat, *quo de alibi, cum huc non pertineat.* (c) de quo Bellarmin. *Tom. 2. de Concilior. authoritate.* (d) *c. patet. 10. c. ipſi ſunt. 16. C. 9. quæſt.* 3. ſc. in ſingularib. quà & is pro Domino ſeculari agnoſcitur, non item in ſpiritualibus: In his namque omninò ad legitimum & liberum univerſale Concilium provocare licet *cap. 17. C. 9. quæſt. 3.* exemplo B. Lutheri, *de quo Sleidan. lib. 1. comment.* Goldaſt. *Conſtit. Imp. part. 101.* Beuther. *tr. de Appell. temp. 1. cap. 7.* In contrarium diſputat Bellarmin. *Tom. 2. de Concil. authorit. c. 17. cum ſeq.* Imò gloſſa *in c. 2. verb. Eccleſia 16. q. 6.* voluit, quod Papa in propria cauſa teneatur arbitros eligere: idque probatur Surdo *Conſ. 50. n. 28.* (e) *l. 1. §. 2. ff. à quib. Appell. non lic. & ibi Gothofr.* quo nec incommodè

hodie refero Cameram Imperialem, quæ ſupremum Imperii Romani Tribunal eſt: Ubi tamen pars per ſententiam ſeſe gravatam exiſtimans, REVISIONIS beneficio extraordinario, (quod, ex quadam gratia & benignitate indultum, per Imperatoris & ſtatuum imperii Commiſſarios ad hoc deputatos exercetur, *juxta Ord. Cam. p. 1. tit. 3. pr. p. 3. tit. 51)* gaudet. Cæterùm licet fidejuſſoria, vel in huius defectum juratoria cautione à parte victrice, in caſu am retractationis ſententiæ, tam de re principali quàm de augmentis, in eventum reſtituendis, præſtita, ſententiam executioni mandari poſſe nonnulli ſtatuant: nihilominus ex mente ordin. cameræ, eam, Reviſione pendente, ſuſpendi, veriùs arbitror: Quod ſi Reviſionem petens ſuccumbat, Appellationis ſententia confirmatur, executione priùs facta ſtatur, nec denuo Reviſio peti nec pecunia quoque à principio, pro rei & perſonæ qualitatibus, juxta Viſitatorum arbitrium depoſita, repeti poteſt, ſed in pœnam temeritatis, & ſumptuum, in Reviſionem factorum, refuſionem convertitur. *Ord. cam. p. 3. tit. 53.*

XXI.

Ulteriùs à quibusdam ob ſingulare privilegium provocare non licet, veluti, à Præfecto prætorio (a)*, hodiè ab Electoribus ſeptem* (b)*, ab Archiducibus Auſtriæ* (c)*, à Ducibus Saxoniæ* (d)*, à Duce Burgundiæ* (e)*, & à Duce Lotharingiæ* (f)*.*

(a) *l. à Procuratorib. 19. l. ſi quis. 30. C. de Appellat. l. un. C. de ſentent. Præfect. prætor.* (b) Horum judicia quoq; ſunt *ἀνυπεύθυνα, ex Aur. Bull. tit. 11.* & ſic quo ad hunc articulum ſunt eiuſdem conditionis cum Præfect. prætor. *Alciat. l. 1 ff à quib. Appell. non lic. n. 2.* Non autem extenditur hoc privilegium ad caſum fractæ pacis vel denegatæ juſtitiæ. Cæterùm viget ſolummo-

ſummodo hæc exemptio hodiè in Electore Saxonico & Brandenburgico, cōfirmataq; eſt, illi quidem à Ferdinando I. Imp. Anno 1559. huic vero à Rudolpho II. Anno 1586. *Mynſing. cent. 5. obſerv. 58. nu.* 1. In reliquis Electoribus, longi temporis uſu, contrarium obſervatum hactenus reperitur *Boc. claſ. 6. Diſp. 34. th.* 35. Et rediit quidem in certam ſummam, videlicet in Moguntino *ad 400. Rhenan.* in Trevirenſi *ad 500. aur.* in Palatino *ad 1000. flor. in auro*, Beuth. *tract. de Appellat. temp. 1. cap. 5.* (c) Licèt enim *teſte Thom. Michaël. de Iuriſdict. concl. 23.* multæ adhuc extent citationes, proceſſus, mandata, inhibitiones contra ipſos proditæ: à tribus tamen Imperatorib. Carolo IV. Anno 1366. Sigiſmundo Anno 1464. Carolo V. Anno 1530. facta tranſactio illis tuetur hoc indultum *Mynſ. cent. 5. obſ. 58. nu. 2.* Niſi quod à provinciali judicio Sueviæ, Auff der Leutkircher Heyd/ Appellationes recipiantur in Camera, etiamſi Auſtriaci repugnent. *Aut. Symphor. temp. 1. p. 2. tit. 17. fol.* 321. (d) Eodem privilegio hi ſunt exempti quo Elector Saxoniæ, cuius memini proximè præced. lit. B. *Heig. quæſt. 4. num. 33. & ſeqq. p. 1.* & quam latiſſimè ſe extendat illud, his verbis deſcribit Andr. Knich. *in tr. de Saxon nonprovoc. jure, fol. 328 n. 2. & ſeqq.* Nulla negotii attenta difficultate, vel ſummæ qualitate, neque provocationem, reviſionem, reductionem, ſupplicationem, nullitatisve querimoniam, nec quodcunq. aliud ſubſidium, quo controverſia ad ſuperiorem devolvitur (excepto, ſi juſtitia planè denegata perhibeatur) contra eorum placita & judicata, admittit illorum privilegium, &c. Ne tamen quiſquam de iniquitate aut denegato ſalutis medio, queri poſſet ipſi Principes Saxoniæ beneficium *Leuterationis* ſententiæ (Leuterung vnd Oberleuterung) indulſerunt. *Ord. Appel. Chriſtiani II. tit.* von der *Supplication* vnd *Reviſion. Moller 1. ſemeſtr. cap. 38. nu. 2.* loco ſc. Supplicationis & Reviſionis, quibus utuntur ii, qui Cameræ vel alterius cuiuſpiam ſententia, cuius executionem per Appellationem declinare non licet, ſe gravatos autumant. (e) vigore illuſtris iſtius tranſactio-

nis

nis Auguſtæ Vindelic. Anno 1548. cum Carolo V. inita. *Mynſ. cent. 5. obſerv. 58. n. 2. Gail. lib. 1. de P. P. cap. 11. nu. 6.* adeò, ut ne quidem in cauſa fractæ pacis conveniri poſſit in Camera. (f) *Mynſ. d. obſerv. nu. 1.* Tandem & à Principibus Haſſiæ, niſi ſumma litis excedat 600. aureos, provocatio in camera recipitur *Beuth. tr. de Appell. temp. 1. cap. 5.*

XXII.

Ultimò, infra certam ſummam à deferendo Appellationi exemptæ ſunt quædam Civitates Imperiales, ut: Argentina (a), *Aquiſgranum* (b), *Grôninga* (c), *Norinberga, VVormatia, Eslinga, Reutlinga* (d), *&c.*

(a) Vigore Auſtrægarum, & in ſpecie ex privilegio Imperatoris Maximiliani de Anno 1566. Cuius tenor eſt, ne à ſententia huius ad cameram Imperii provocetur, ſi ſumma litis ſit infra 600. aureos, ſed expediatur cauſa coram Dnn. Tredecimviris, tanquam Judicibus Cameralibus delegatis. *Beuther. tr. de Appell. temp. 1. cap. 5. Gail. 1. obſerv. 1. nu. 20.* (b) Hæc prorsùs conveniri in camera nequit, extra caſum denegatæ juſtitiæ; idque privilegio de Annis 1376. 1435. & 1570. (c) Hæc adeò privilegiata eſt, ut eius Civem, incolam, aut ei quoquo modo ſubjectum, nulli omninò ad aliud externum tribunal citare, & à Senatus eius cameræve ſententia, ſive in civilibus, ſive criminalibus provocare liceat. *Vbbo. Emm. de Agro Friſiæ inter Amaſ. & Lavic. fol.* 151. (d) *Gail. 1. obſer. 1.* De harum ut & aliarum Civitatum, aliorumque ſtatuum Imperii Privilegiis ac ſummis eorum pluribus P. Frid. Mindan. *in fin. lib. 1. de proceſſ. extrah. pag. 224.* Roding. *de Iuriſdict. Cam. 1. tit. 20. nu. 27. ad fin. uſq.* Denayſ. *tit. Summa appell. §. ult. & tit. Appellationis privilegia §. 2. & 4.*

Huc

XXIII.

Huc pertinet quæſtio, num ab Arbitrorum laudis Appelletur? quod de Jure canonico abſolutè ([a]); *de Jure verò Civili hac limitatione concedam, ſi Arbitri ex juris neceſſitate fuerint dati* ([b]).

([a]) Ex fundamento in th. 3. lit. C. ſupr. poſito, adde *c. ſane.34. C.2.quæſt.6.* ([b]) *l.1.C.de Recept.Arbitr. l.diem præferre 27. §.ſtari autem.2. l.non diſtinguemus.32. §.cum quidam 14.ff.eod. l.arbitro 9.ff.qui ſatisd.cog. l.ult.C.de judic. l.ſocietatem.76.ff.pro ſoc. l.à D.Pio 15.pr.ff.de Rejud. l.ex conſenſu 23.pr.ff. h.t.* & ſic conciliabitur Bald. *in d.l.9.* Adeoq́; nec à ſententia Arbitri compromiſſarii, ſi ſc. pœna adjecta fuerit *l.2.ff.de Recept. l.1.C.eod. d.l.diem præferre ff.eod.* niſi præſtetur ea *Auth. decernit C. de Recept.* aut enormiſſimam contineat læſionem laudum *Zaſ.conſ.12. nu.38. Gail.1.obſ.150.nu.9. Menoch.conſ. 606.per diſcurſum. Anton. Gabriel. Rom.lib.2.tit.de Arbitr.concl. 3.per tot.* Pari modo nec à judice Reductionis provocatur. *Gail.lib.1.obſ.149.n.4.& ſeq. Mynſ.cent.4.obſ.68.*

XXIV.

Extra hos ab aliis omnibus judicibus, tam ſecularibus ([a]) *quam Eccleſiaſticis* ([b]), *Appellationes conceduntur, adeò, ut, niſi Appellationem, in caſibus non prohibitis* ([c]), *admittant, copiamq́ omnium actorũ ac ipſius ſententiæ* ([d]), *partibus id petentibus faciant, & Apoſtolos concedant, certam & gravem pœnam à legibus ille: hic verò à Canonibus paratam habeat* ([e]).

(a) *l. à proconſulib. 19. l ſi quis, 30. l. præcipimus 32. § hac Appellatio 3 & ſqq C. de Appellat.* (b) *text. in c. placuit. 2. quæſt. 6 c. omnis. 3. c. ad Romanam. ead.* (c) *l. ult. §. fin C. de temp. & reparat. Appell. l oportet 36. C. de Appell. l. ult. ff de Apell. recip.* (d) *Ord Cam. p. 2. tit. 3. §.* darmit. *Gail. 1. obſ. 134. n. 2 c quoniam ÿ extr de probat. l. eos qui 6. § 3. l. ne cauſas 15. l. 19. C. de Appellat.* (e) Nempe 30. auri librarum. *l. quoniam 21. C. de appel.* Et, ſi, quæ ad informationem probationemq; faciunt, neglexerit, parti non tantùm ad intereſſe *Mynſ. cent. 1. obſ. 11. cent 2 obſ. 16.* ſuisq; ſumptibus ſupplere tenetur; verùm etiam infamia notatur *l. ne cauſas 15. C. de Appell. Nov. 126. c. 3. Nov. 00 cap 2. §. 1 ibi Et ſuſcipere &c. Nov. 82. cap. 12.* Hodiè tamen pro arbitrio judicis ſuperioris hæc pœna in ipſis compulſorialib, interdum gravior, interdum levior proponitur.

XXV.

Quodſi dubius ſit judex (cum non ita ſemper, quænam cauſæ admittant, quæq; reſpuant appellationem, perſpectum habere poßit) ſalvet ſe, Appellationi conditionaliter deferendo, nimirum, ſi, & quatenus de jure admittenda fuerit.

l. à proconſulib. 19. C. de Appellat. l. 6. § 3 ff. eod. Maſcard. concl. 119. n. 1. &c. Beſold. tr. de Appell. cap. 9. n. 3. Beuth. tr. de Appell. temp. 1. cap. 12. Donell. lib. 28. cap. 6.

XXVI.

Circa JUDICEM AD QVEM diſcrepant Canones à Jure Civili: illi namq; Appellationes, ſpretis intermediis judicibus, ab infimò

ad

ad ſupremum (a): *hoc, gradatim ſaltem, ab inferiore ad gradu proximè ſuperiorem* (b), *conceduntur.*

(a) Inde eſt, quod, omiſſo quocunque medio, ad Pontificem Summum provocari poteſt. *c. ad Roman. 2. q. 6. c. ſi duob. 7. pr. c. ſolicitudinem 54. extr. de Appellat.* rationem addit Ferrar *lib. 2. cap. 5. de Appell. quò*, inquit, *nundinationes Romæ eſſent frequentiores.* Imò, quod conſuetudo, quâ omiſſo medio ad ſupremum provocatur, pro jure habetur. *c. Romana 3. §. ab archidiaconis. de Appell. in 6. c. ſolicitudinem extr. de Appell. Mynſing. cent. 1. obſ. 67.* (b) qui ratione adminiſtrationis non dignitatis talis eſt *l. nemo. 4. C. de juriſdict. omni. judic. l. Imperatores 21. pr. & §. 1. ff. de Appell. l. 1. §. ſi quis. 3. eod. Nov. 17. cap. 3. Nov. 23. cap. 4. ibi: ne cauſa non gradatim procedere ſed perperam videatur.* Niſi tamen judex intermedius palàm juſtitiam denegaverit, aut inhabilis incompetensq; alio quovis modo factus fuerit, aut etiam ultrò cauſam ſuperiori tranſtulerit. *Ordin. Cam. p. 2. tit. 29. princ. Marant. de Appellat. num. 375. Mynſing. cent. 1. obſerv. 67. Gail. 1. obſerv. 119 num. 2.* unde clarum eſt, in Camera juris Civilis diſpoſitionem obſervari, exceptis paucis caſibus quos partim. Gail. *d. l.* partim Hoſtienſ. *in ſum. extr de Appell. num. 4. poſt pr. verſ. ſed contra* recenſet, adde Mynſing. *cent. 2. obſerv. 4.* Nominatim verò excipiuntur & ſic gradatim procedere minimè tenentur *Studioſus. Bald. in Auth. habita. C. ne fil. pro patr. num. 29. verſ. item poſſunt. Socin. Reg. 23. fall 5.* *Pupilli, Senes, Viduæ* & aliæ *miſerabiles perſonæ l. un. §. quod ſi pupilli C. quando Imperat. inter pupill. ubi Barthol. num. 1. & Dd. Menoch. arbitr. caſ. 65 per tot. & maximè num. 31.* Quod ſi quis parem vel minorem appellet, cum nullam juriſdictionem in judicem à quo ille habeat *l. 4 ff. de recept. arbitr.* error hic, quo ad lapſum fatalium, ipſi obeſt: ſin proximo intermiſſo majorem, non item *l. 1. § 3. ff. de Ap-*

pellat. Poteſt tamen unus idemq; maior videri, adeoq; ad eundem appellari, quando ſc. alios habet adſeſſores in 2. inſtantia *Ludov. à pegner. deciſ.191.pr.* Sic à principe malè informato ad melius informandum provocatur. *l.1. §.1. ff. de appell. l. 2. C.eod. l.1. pr. ff. quand. appelland.* Licèt quoque conſuetudo, qua provocatio ad parem vel inferiorem introducta eſt, nunquam convaleſcat *Marant. p.6. de Appell. nu.368.* Ea tamen, cuius vigore ad peregrinum judicem appellatur, non omninò improbatur: Et hinc eſt, quod hodiè à Roſtochienſi Curia ad aulam ducis Megapolitani & Senatum Lubecenſem appellationem interponi, tradat Matth. Steph. *cap.7. nu. 362.* & Hillig. *in Donell. Enucl. p. 2. lib. 28. cap. 7. lit. A.* qui & plura exempla refert. Tandem & hîc quæritur. An ab Eccleſiaſtico ad ſecularem appellatio procedat? Ajo: ſi nimirùm in cauſa profana pronunciarit. *Nov. 123. c. 21. Surd. Conſ. 275.*

XXVII.

Diſcrepant item Canones à Jure civili in quæſtione de judice ſubdelegato: (de Delegato res eſt manifeſta (a)) illi nonnunquam, (b) hoc ſemper (c) ad ſubdelegantem appellare permittit.

(a) *l.1. pr ff. quis à quo Appellet.* (b) *c. ſuper quæſtionem, 27. §. porrò & §. ſi verò extr. de offic. & poteſt. Iud. deleg.* (c) *l. un. in fin. Cod. qui pro ſua Iuriſdict.* Alia ratio eſt in eo qui mandatam habet Juriſdictionem, etenim ab hoc non ad ipſum mandantem, ſed eum, qui appellaretur ab eodem, provocandum, cùm hoc verè eſſet ab eodem ad eundem appellare contra *l. 1. § . 3. ff. de Appell. l. 1. § . 1. ff. quis à quo appellet. cap. Romana 3, extr. de Appellat. in 6.*

Officium

XXVIII.

Officium judicis ad quem in eo maximè vertitur, ut omnium primò *cognoſcat, an Appellatio juſta ſit nec ne* (a): Deinde, *ut, ſi ſententiam priùs latam deprehendat iuſtam, eam confirmet: ſin minùs, reformet & corrigat* (b): Tertiò, *ut mandet iudici à quo, ne ulterius in cauſa procedat, aut quicquam innovet* (c).

(a) *Gail. 1. obſerv.* 119 *nu.* 1. & ſi quidem juſtam deprehenderit, ſuſcipiat omnino oportet. *Nov. 126. cap. fin. pr.* quod ſi injuſtam, v.g. cum ſolennitates neceſſariò requiſitæ, *quib. de ſupr. th. 6. & paſſim*, minimè adhibitæ fuerint, neceſſum habet, Appellationem, etiam altera parte non petente, deſertam pronunciare *l. ſi contra.* 8. *l. quoniam.* 18. *C. de Appell. Rebuff. tr. de Appell. art.* 5. *gloſſ. un. n.* 47. (b) *l. eos qui.* 6. *C. de Appellat.* (c) *Gail. lib. 1. obſer.* 130. *n.* 15. *itemq; d. obſer.* 119. Non tamen mandatum hoc inhibitorium facilè impertiri debet, quando ab interlocutoria fuerit appellatum, niſi cùm liquidò de gravamine appellanti illato conſtet. *Mynſ. cent.* 4. *obſer.* 64.

XXIX.

Non minima quoque officij pars judicis ad quem, in eo conſiſtit, ut, ſi acta inepta & manca deprehenderit, priore proceſſu ſublato & extincto, partibus licentiam reſervet, an velint (a) *coram ſe de integro experiri: ut temerè & calumnioſè Appellanti pœnam infligat* (b); *ac deniq; ut victum de fructibus & litis ſumptib. condemnet* (c).

(a) *Mynſing. cent. 1. obſerv. 11. cent. 2. obſerv. 16.* (b) quæ ratione Appellantium modò eſt arbitraria *l. eos. 6. §. 4. Cod. de Appellat. l. illud 8. ff. eod.* modò 50. librarum auri *l ab executione 5. C. quorum appellat non recip.* modò infamia. *l. à Proconſulib. 19. verſ. ſuperatus. C. de Appell.* Appellationis enim remedium non ad defenſionem iniquitatis, ſed ad præſidium innocentiæ inſtitutum ait Pontif. *in c. cum ſpeciali 61 §. porrò extr. de Appellat.* Jure Camerali noviſſimo, temerè appellanti non minor pœna, quam unius aur. marcæ irrogatur, quæ & pro judicantis arbitrio ad denas aur marcas, fiſco applicandas, extendi poteſt. *Receſſ. deputat. Anno 1600. §.* Ob wol Jura Saxonica à temerario provocatore triginta ſolidos parti adverſæ tradendos, judici verò arbitrariam mulctam, exigunt. *lib. 2.* Landrecht. *artic. 12.* quod tamen in deſuetudinem abiit, & obſervatur hodiè hac in parte juris canonici diſpoſitio. W*eſenb ff. h. t. n. 11. Coler. Proceſſ. execut. part. 2. c. 1. n. 97 & ſeq.* (c) *l. properandum. 11. § ſin autem, ubi gl. C. de judic.* niſi in criminalibus corporali pœnæ ſubjugandus veniat victus. Jure Pontificio ſufficit in ſumptus condemnetur *c. finem, 5. de Dol. & contum. c. cum appellat. 4. de Appell. in 6.*

XXX.

Tandem reſtat EFFECTUS Appellationis. Hic modò eſt ſuſpenſivus (a) modo planè extinctivus (b).

(a) Hæc ante omnia intellecta velim de legitimè interpoſita Appellatione: ibi enim ſtatim ab ipſo momento quo eſt provocatum ſententia pronunciata quaſi obmuteſcit *l. 32. §. 3. C. de Appell. l. 42. § 3 ff. de bonis libert. verb. res per Appellationem extrahitur. l. 1. §. ult. ff. ad Senatum Turpill. Gail. 1. obſer. 122. num. 3.* & ſuſpenduntur omnia quæ exinde aliàs ſequerentur adeò ut nihil prorſus innovare liceat aut progredi judici, ſi nimirum à definitiva provocatum fuerit, *l. un. ff. nihil innovari.*

l. 1.

t.t.extr. ut lite pendente &c. (b) quando ſc. prior ſententia injuſta reperitur, tunc omninò evaneſcit. Cæterum ſpectat etiam ad effectum hoc, quod, ſi plures litis conſortes ſint una ſententia æquè cōdemnati & unus ſaltem eorum appellet, cæteris omnibus appellationis victoria proſit *t.t.C. ſi unus ex plurib. l. ſi qui.10. §. 2. & 4. ff. de Appellat.* & hoc adeò verum eſt, ut, etſi, qui provocavit, cum adverſario tranſegerit, adhuc tamen alter interpoſitam à litis conſorte appellationem proſequi poſſit. *Mynſing. conſ. 8. num. 21. cap.* 1. id quod & ad correos in criminalibus rectè extenditur. *Iul. Clar. §. fin. quæſt.* 94. *num. 4.* Alios effectus recenſet Beſold. *tractat. de Appellation. cap.* 12.

NOMINI S. SANCTAE INDIVIDVAE TRINITATIS GLORIA ET HONOS.

BIBLIOTECA NAZ.
ROMA
VITTORIO EMANUELE